
Učila mě řada skutečných osobností,

Učila mě řada skutečných osobností,

říká student 1. ročníku doktorského studijního programu Český jazyk na FF UK Mgr. František Martínek, který dostal Mimořádnou cenu rektora UK za rok 2008. Cena mu byla udělena za vědeckou činnost v oboru bohemistika a za činnost popularizační a organizační.

Můžete přiblížit, čím přesně se zabýváte v doktorském studiu?

V doktorském studiu se zabývám analytickými verbonominálními spojeními (*dáti radu, činiti škodu* apod.) v češtině 16. století. Slovesně-jmenná pojmenování bývají označována za progresivní jev nového, moderního jazyka, ale pohled do starších textů ukazuje, že taková představa není zcela přesná. Disertací navazuji na svou diplomovou práci čerpající

materiál z Hájkovy *Kroniky české*. Při jejím psaní se přede mnou vynořilo tolik otevřených otázek a zajímavých problémů, že jsem nad tématem pro disertaci nemusel váhat. – Vedle toho pracuji v akademickém Ústavu pro jazyk český, kde zkoumám slovní zásobu humanistické a barokní češtiny. Doslova každý den mi procházejí rukama zajímavá slova.

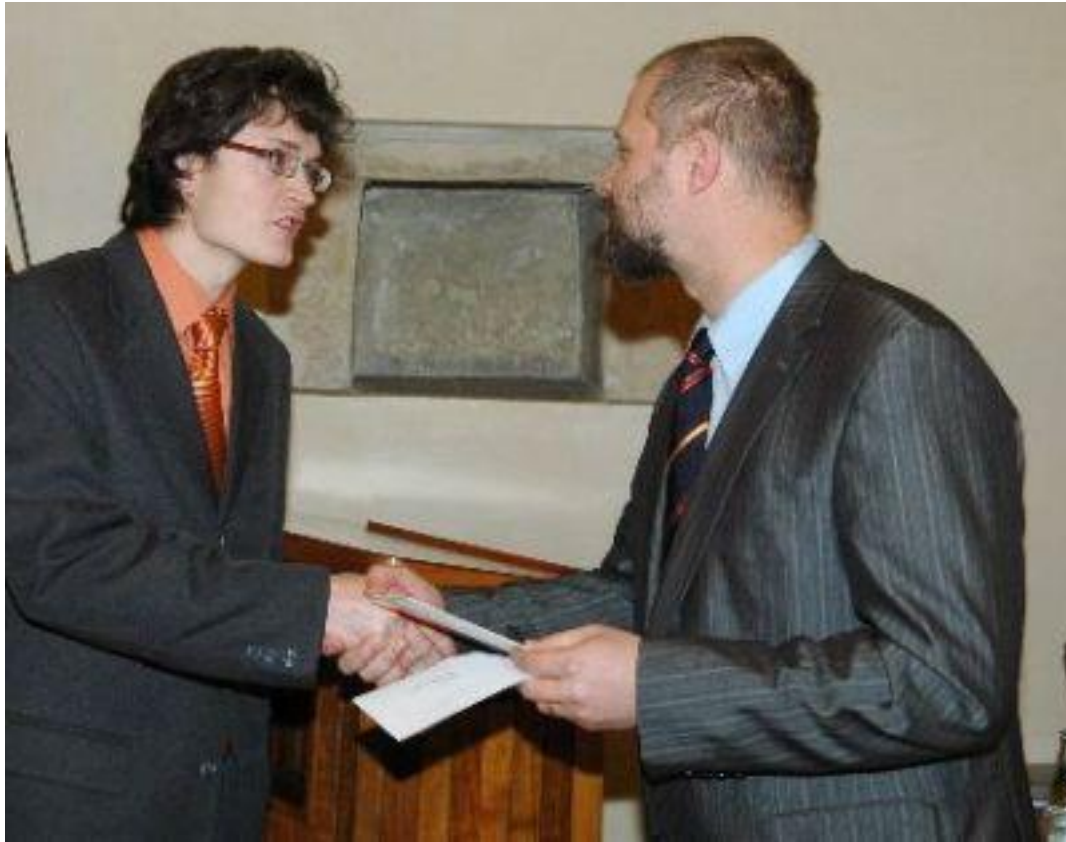
V odůvodnění vašeho ocenění je zmíněna činnost popularizační a organizační. V čem spočívá?

Pokusím se odpovědět, i když to je spíše otázka pro toho, kdo mě navrhl. Do činnosti popularizační spadají recenze knih a také přednášky. Například když jsme s kolegou Janem Chromým vydávali výbor z díla jazykovědce Jiřího Hallera, promluvili jsme o jeho činnosti v Kruhu přátel českého jazyka. Činnost organizační pro mě v tuto chvíli představuje především spolupráce s ústřední komisí Olympiády v českém jazyce: spolu se zkušenějšími kolegy se podílím na tvorbě zadání této soutěže pro osmáky, devátáky a středoškoláky.

Pregraduální studia jste absolvoval také na UK. Jak jste si školu vybíral?

Jako osmnáctiletý jsem měl dva cíle: odložit nástup na základní vojenskou službu a studovat něco, co mě bude bavit. Proto jsem se přihlásil jednak na jistý technický obor, kde nebyly přijímací zkoušky, jednak na filologii. Na techniku jsem pak nenastoupil.

Ale vážně: volbu školy ovlivnilo několik věcí. Podstatné byly reference od známých. K oběma oborům (bohemistika a germanistika) mě svým způsobem nasměrovaly zkušenosti s velmi dobrými učitelkami češtiny a velmi dobrými, ale i velmi podprůměrnými učiteli cizích jazyků na bohosudovském gymnáziu.

Kdy jste si vybral bohemistiku?

Dlouho jsem váhal mezi více filologickými obory. Definitivně jsem si ji vybral, až když jsem vyplňoval přihlášku ke studiu na vysoké škole a hledal druhý obor ke germanistice. Ta tehdy byla jasná. Padla na ni volba i s ohledem na rodinné zázemí. K češtině mě vedle učitelů – o nich jsem se už zmínil – nejvíce nasměrovala účast na češtinářské olympiádě, kde jsem poznal řadu zajímavých lidí.

Co vás na oboru hlavně zajímá?

Zabývám se v první řadě historickým vývojem češtiny, především její slovní zásobou. Atraktivních témat je v této oblasti hodně, jedním z nich jsou slova přejatá z němčiny – zde je stále co zkoumat, i přesto, že o nich pojednává monumentální Newerklova kniha, která vyšla nedávno. Můj zájem o studium slovní zásoby souvisí se studiem lexikografické teorie a praxe. Na FF jsem vedle toho získal jistý – sice nevelký, ale určitě užitečný – přesah do slavistiky. Také mě zajímá překládání, především z němčiny. Během studia jsem pomáhal s ediční přípravou německy psaných dopisů pro vydání kompletní dochované korespondence Boženy Němcové, to byla dobrá škola.

Jak jste se studiem, s podmínkami, které škola nabízí, spokojen?

Rozhodně jsem spokojen s tím, že mě za dobu studia učila celá řada skutečných osobností, se spoluprací bohemistických pracovišť FF UK a Akademie věd, ale třeba také s nabídkou zahraničních stáží. Jako velmi užitečné se mi jeví workshopy studentů a doktorandů bohemistiky, tzv. Žďárky. Méně spokojen jsem tak porůznu byl s byrokracií, která leckomu komplikovala a komplikuje život. Strávil jsem sice jedno funkční období ve fakultním akademickém senátu

a bylo to dobré k tomu, abych poznal, proč řadu věcí na pohled snadných až primitivních nejde realizovat, na druhou stranu však není příliš povzbudivé, že snaha zjednodušit nějaký úřední postup si obvykle vynucuje nesmyslný nárůst administrativy a papírování.